

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou v právní věci žalobce **K. B.**, bytem, zast. JUDr. Lubomírem Müllerem, advokátem se sídlem Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o zvýšení starobního důchodu, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 10. 2011, č. j. 370 105 427/315-PP,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 14.10.2011, č. j. 370 105 427/315-PP žalovaná podle § 88 odst. 8 zák. č. 582/1991 Sb., a § 90 odst. 1 písm. c) zák. č. 500/2004 Sb., rozhodnutí ČSSZ, č.j. 370 105 427 ze dne 12.7.2011 změnila tak, že podle § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, se žádost o zvýšení starobního důchodu ze dne 17.5.2011 zamítá. Proti rozhodnutí ze dne 12.7.2011 podal účastník řízení námitky jednak proto, že ust. § 24 odst. 5 zákona o důchodovém pojištění se žádostí o úpravu důchodu nesouvisí a dále proto, že v případě neoprávněného vyloučení ze střední školy došlo k většímu zásahu do práv občana, než v případě vyloučení z vysoké školy, neboť tento student měl ukončené středoškolské vzdělání a větší možnosti pracovního uplatnění. Podle účastníka řízení je nutné uplatnit teleologický výklad ve smyslu nálezu Ústavního soudu, který citoval a navrhl, aby žádosti o zápočet bylo vyhověno. Žalovaná s odkazem na citované ust. § 24 odst. 5 zák. č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích dospěla k závěru, že v oblasti důchodového zabezpečení se odškodňují pouze krivdy způsobené vyloučením ze studia na vysoké škole a žalovaná jako orgán státní správy se při rozhodování v oblasti sociálního zabezpečení nemůže odchýlit od závazných zákonných ustanovení. Argumentaci

zástupce účastníka řízení nemůže zohlednit, jelikož ji k tomu žádné zákonné ustanovení neoprávnjuje. Proto námitky zamítla a rozhodnutí, kterým ČSSZ zamítla žádost účastníka řízení o zápočet doby nedokončeného studia na průmyslové škole a následný přepočít výše starobního důchodu zamítla.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce v zákonné lhůtě žalobu, v níž namítal, že zásadní problém spočívá v tom, že podle § 24 odst. 5 zákona o mimosoudní rehabilitaci se odškodňují jen křivdy způsobené vyloučením ze studia na vysoké, nikoliv střední škole. Žalobce má za to, že je třeba hledět na smysl tohoto ustanovení v tom, aby byli přiměřeně odškodněni studenti za minulého režimu neoprávněným vyloučením ze školy. Neoprávněným vyloučením ze střední školy došlo k většímu zásahu do práv občana, než v případě vyloučení z vysoké školy, neboť takový student měl ukončené středoškolské vzdělání s mnohem lepší možností uplatnění než student vyloučený ze střední školy. Žalobce má za to, že pokud neoprávněně vyloučení studenti vysokých škol zápočet dob dostávají a studenti jiných vyšších škol nikoliv, dochází k nerovnosti těchto studentů, kteří byli obdobným způsobem diskriminováni, což je v rozporu s ust. čl. 1 Listiny základních práv a svobod o rovnosti občanů. Žalobce navrhl, aby soud ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích vyložil tak, že se vztahuje na všechny vyšší školy, než je škola základní, nebo aby jednání přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu ČR k vyslovení nálezů, že se z ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích vypouští slova vysokých a vysokoškolských z důvodů shora. Jinak navrhl, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že v oblasti důchodového zabezpečení se odškodňují pouze křivdy způsobené vyloučením ze studia na vysokých školách a žalovaná se nemůže nikterak od závazných zákonných ustanovení odchýlit a argumentaci žalobce zohlednit, neboť ji k tomu žádné zákonné ustanovení neoprávnjuje. Navrhla, aby soud žalobu zamítl.

V rozsudku ze dne 27.9.2012, č.j. 34Ad 6/2012-14 soud s odkazem na závěry Ústavního soudu v jeho nálezech sp. zn. II.ÚS 244/98, sp. zn. IV.ÚS 691/01, sp. zn. II. ÚS 66/98, sp. zn. I. ÚS 15/98 a na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6Ads 4/2006-32 ze dne 7.3.2007 konstatoval, že na posuzovanou věc lze aplikovat úvahu o absenci systémových vazeb v zákonech a předpisech upravujících nápravy křivd a dovedl povinnost rozhodnout o žádosti žalobce ze dne 17.5.2011 obdobně jako v ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích týkajících se vyloučení ze studia studentů vysokých škol, a proto napadené rozhodnutí žalované ze dne 14.10.2011, č. j. 370105427/315-PP zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Proti shora uvedenému rozsudku podala žalovaná dne 2.11.2012 kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem č. j. 6Ads 150/2012-37 ze dne 29.1.2014 tak, že rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27.9.2012 č. j. 34Ad 6/2012-14 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku konstatoval, že „.....nezpochybňuje, že žalobce stejně jako lidé ve stejném postavení tvoří početnou skupinu, kterým byla minulým režimem způsobena křivda, jež se promítla do jejich dalšího života a velmi podstatně ho ovlivnila. Její odčinění však zákonodárce evidentně svázán politicko-ekonomickými možnostmi ponechal v rovině deklarace. Zákonodárce vyslovil, že šlo o křivdu a zrušil rozhodnutí o vyloučení, což sice vytvořilo teoretickou možnost střední školu po letech dokončit, avšak k založení nároku materiální povahy to nevedlo. Nejvyšší správní soud se neztotožnil s názorem krajského

soudu, že znění § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích umožňující započtení doby vysokoškolského studia pro účely důchodového zabezpečení zakládá nespravedlivou a nežádoucí nerovnost mezi studenty vysokých škol a studenty středních a vyšších škol a působí vůči středoškolákům diskriminačně. Nejvyšší správní soud má za to, že v tomto případě nedošlo k porušení práva na rovné zacházení a zákazu diskriminace. Žalovaná žádosti žalobce nevyhověla, protože ustanovení, jehož aplikace se žalobce dovolával se vztahuje na typově odlišné subjekty. Rozdělení studentů na středoškolské a vysokoškolské pro účely zápočtu dob, jako kompenzace za utrpěná příkoří provedl výslovně zákonodárce a soudy nemohou do projevu moci zákonodárné zasahovat ani je nahradit svou vlastní formulací a to, ani kdyby ji považovaly z hlediska obecné spravedlnosti za vhodnější. Nejvyšší správní soud u ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích neshledal rozpor s ústavním pořádkem, a proto věc Ústavnímu soudu nepředložil.“

Krajský soud zavázal právním názorem vyjádřeným v rozsudku pro vydání nového rozhodnutí tak, že se přidrží doslovného výkladu znění ust. § 24 odst. 5 zákona o mimosoudních rehabilitacích v podobě, v jaké je zákonodárce učinil součástí zákona o mimosoudních rehabilitacích.

Na základě shora uvedeného soudu nezbylo, než žalobu žalobce ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 2 s.ř.s., podle něhož úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. března 2014

JUDr. Milada Haplová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Karolina Marešová